

Kaip sodinti sodą

Sodui sodyboje parenkama saulėta, nuo šiaurinių vėjų apsaugota vieta. Jei vietovė kalvota, rinkitės šlaitus pietryčių, pietų arba pietvakarių kryptimi. Tinkamiausi vidutinio sunkumo, neužmirkę dirvožemiai-priesmėliai ir priemoliai. Lengvos dirvos dažniausiai mažiau derlingos ir rūgštesnės. Rūgščioje dirvoje auga rūgštinės, asiūkliai, notros, kežiai, pasitaiko samanų. Tokių dirvų patartina tręšti ir kalkinti dolomitmilčiais, kalkėmis, kreida. Sunkesnės dirvos kalkingesnės. Jei auga šalpusniai, jonažolės, dobilai, dilgėlės, balandos, žliūgės, sodui žemė tinkama. Kriaušėms, obelims, avietėms tinkamiausias pH yra 5-6, vyšnioms, trešnėms pH 5,5-7, slyvoms, persikams, abrikosams pH 6-7. Šilauogėms būtina žemę paruošti kaip rododendrams, su aukštapelkių durpėmis, pH 4-5. Per didelę drėgmę geriausiai pakenčia obelys, juodieji serbentai.

Rekomenduojami sodinimo atstumai:

obelys, kriaušės, slyvos, trešnės, persikai ir abrikosai su sėkliniu poskiepiu-5-6 m. tarp eilių ir 4-5 m. eilėje;

obelys su pusiau žemaūgiu (M 26, MM 106, B118), kriaušės, slyvos ir trešnės su žemaūgiu poskiepiu - 4-5 m. tarp eilių ir 3-4 m. eilėje;

vyšnios-3,5-4 m. tarp eilių ir 2-2,5m. eilėje tarp medelių.

Kuo intensyviau vaismedžiai genimi, tuo mažesni gali būti atstumai. Jėgu ketinate genėti mažai, sodinkite medelius didesniais atstumais.

Kolonines obelis galima sodinti pavieniui kaip akcentus arba eile kaip gyvatvorę kas 0,6-1,0 m.

Vaiskrūmius sodiname kas 1,0-1,5 m, avietes kas 0,5 m eilėje.

Jeigu sodinate keletą vaismedžių ar vaiskrūmių eilių, tarpai tarp eilių turėtų būti apie 1,5 karto didesni už augalų aukštį.

Rekomenduojamas sodinimo laikas:

Tinkamiausias laikas sodinti vaismedžius ir vaiskrūmius plikomis šaknimis yra spalio ir balandžio mėnesiai. Jeigu sodinate rudenį, pomedžius pamulčiuokite ir pasirūpinkite augalų apsauga nuo žvėrelių. Kaulavaisius patartina sodinti pavasarį.

Sodinukus, išaugintus vazonuose, tinka sodinti visą sezoną. Jei sodinate per karščius, paprasčiausiai dažniau palaistykite.

Duobės paruošimas ir sodinimas:

Jeigu dirva derlinga ir įdirbta, duobės kasamos tokios, kad jose laisvai tilptų augalo šaknys. Neįdirbtoje dirvoje duobės kasamos 0,8-1,0 m pločio ir apie 0,5 m gylio. Duobės dugną pravartu papurenti kastuvu ar sodo šakėmis, įpilti purios, derlingos žemės. Jei žemė prastoka, labai smėlinga, ją galima pagerinti kompostu, pridėti priemolio, kompleksinių mineralinių trąšų.

Obelis ir kriaušės su žemaūgiais ar pusiau žemaūgiais poskiepiais sodiname taip, kad skiepijimo vieta būtų 5-10 cm virš žemės. Kaulavaisius sodiname giliau, t.y. taip, kad skiepijimo vieta būtų po žeme. Serbentai ir agrastai sodinami taip, kad šaknies kaklelis būtų 5-8 cm po žeme. Avietės sodinamos taip, kaip augo-šaknies kaklelis lygiai su dirvos paviršiumi.

Sodinuko šaknys prieš sodinant apžiūrimos, jei pažeistos ar per ilgos-apkarpomos. Negalima šaknų užlenkti į viršų. Augalą dedame į duobę, šaknis paskleidžiame kiek įmanoma tolygiau į visas puses. Užberiam sluoksnį purios, derlingos žemės, ją gerai prispaudžiame prie šaknų. Atkreipiame dėmesį, ar augalas pasodintas tinkamame gylyje. Jeigu viskas gerai-palaistome, vienam augalui skirdami 5-10 l vandens. Jei dirva drėgna arba jei sodiname rudenį, laistome saikingiau. Pasodintus augalus pravartu pamulčiuoti kompostu arba nurūgštintomis durpėmis 0,5 m spinduliu aplink kamieną, 5-10 cm storio sluoksniu.

Žemaūgiams medeliams parišti būtina įkalti maždaug 3 m aukščio kuolus. Jeigu vieta labai atvira, vėjuota, verta parišti ir aukštaūgius medelius.

Pirmamečių sodinukų genėjimas :

Rudenį pasodintus sodinukus genime anksti pavasarį, o pasodintus pavasarį-iškart po sodinimo. Jei medelis be vainiko, viršūnę patrupiname 1-1,3 m aukštyje. Silpnas šonines šakeles nukerpame. Jei yra vainikas, paliekame 4-6 stipriausias šakeles, esančias 0,6-0,8 m aukštyje, jei jos ilgesnės, kaip 0,5 m, patrupiname. Visas kitas šakeles nukerpame. Viršūnę patrupiname, palikdami 0,5-0,6 m ilgio virš aukščiausiai esančios šoninės šakelės.